

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0067-132
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ID ОП у ЄДЕБО	26123
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота 2 (магістерський) рівень 01 Освіта/Педагогіка 014 «Середня освіта (Географія)»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/geography-and-nature-and-tourist-work.pdf
Посилання на звіт експертної групи	https://cutt.ly/Te58yUj

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта/Педагогіка
Дата засідання	15.12.2019
№ протоколу	30
Доповідач	Тарасенкова Н. А.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◊ наявні

◊ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◊ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◊ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету. Створення ОП є відповіддю на потреби ринку. Постійно збирається інформація від студентів, академічної спільноти щодо коригування цілей та ПРН за ОП. Залучаються практики до атестації випускників як голови екзаменаційних комісій. Фокус психологічних і педагогічних складових ОП обмежується старшою середня школою. Недостатньо широка методична складова.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. Недостатньо чітко окреслено фокус програми. Не зазначено, що на другому (магістерському) рівні вищої освіти здійснюється підготовка вчителя старшої профільної школи. Недостатньо акцентовано, що ОП спрямована на підготовку вчителя до викладання географії та економіки на профільному рівні у старшій школі. Недостатньо широкий перелік як загальних, так і фахових компетентностей (6 і 7 відповідно). Не чіткі/ не конкретні ПРН. Більшість з них віддалені від очікуваних результатів підготовки майбутнього вчителя.

				Не обґрунтовано відповідність ПРН вимогам НРК. Окремі формулювання ПРН не відповідають сучасному понятійно-категоріальному апарату дидактики та окремих методик (ПРН 9, ПРН 11)
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	ОП відповідає предметній області спеціальності, має чітку структуру, а освітні компоненти мають методико-педагогічне спрямування, що дозволяє досягти ПРН. Передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії як через вільний вибір студентів дисциплін, так і через форми індивідуальної роботи. При включенні у навчальний план блоків вибіркового блоку дисциплін немає балансу між фаховими географічними та педагогічними дисциплінами.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	На вебсайті ЗВО розміщена актуальна інформація для абітурієнтів, однак, доступ до програм вступних випробувань є недостатньо зрозумілим. Відсутня чітко врегульована	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		політика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Низький рівень міжнародної академічної мобільності. Малочисельність групи передбачає ухил на індивідуальні заняття, що знижує ймовірність відкритої повноцінної дискусії та обговорення проблемних питань з можливістю почути альтернативну думку.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А	Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити ступінь досягнення здобувачем ПРН. Визначені чіткі та розумні правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу, і забезпечують об'єктивність екзаменаторів; визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; визначена чітка зрозуміла політика процедури академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП; заклад	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. Критерії оцінювання розроблені не для всіх навчальних дисциплін, або вони є недостатньо чіткими. (за результатами моніторингу вебсайту ЗВО)

		ВО популяризує академічну доброчесність.		
Критерій 6. Людські ресурси	А	ЗВО співпрацює з роботодавцями. Формується рейтинг викладачів з урахуванням опитування студентів, а також наукової роботи. Відкриті можливості академічної мобільності. Викладачі, що створюють та проводять англomовні курси отримують доплату. Використовується соціальна мережа LinkedIn, для моніторингу кар'єри випускників-роботодавців.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. До проведення аудиторних занять на ОП не залучаються професіонали-практики, про що є вказівка у самоаналізі. Механізми та конкретні процедури залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу не описані, відповідні докази не надані.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Наявна розвинена й достатньо якісна інфраструктура. Необхідною є модернізація комп'ютерного обладнання, що дозволило б використовувати сучасніше програмне забезпечення. Існує точкова необхідність оновлення інфраструктури, зокрема гуртожитків.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Роботодавці залучаються до процесу розробки і вдосконалення ОП, що дозволяє отримувати якісну підготовку здобувачів, в тому числі практичну підготовку. Наявна система контролю якості навчання та виявлення	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. Чітко не виписані процедури залучення стейкхолдерів до перегляду ОП, відповідних доказів не надано.

		недоліків в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОП є чіткою і функціональною.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	ЗВО оприлюднює інформацію не тільки на вебсайті ЗВО, а й через соціальні мережі facebook, instagram. На сайті опубліковані всі необхідні документи. Права та обов'язки учасників навчального процесу чітко регульовані. Структура сайту є складною, щоб знайти всі необхідні документи потрібно затратити чимало часу.	А	Повна відповідність критерію
Критерій 10. Навчання через дослідження		Не застосовується		Не застосовується

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Внести корективи до опису освітньої програми. Пункт «Цикл/рівень» - змінити НРК з 7 рівня на 8 рівень, в пункті програми "Подальше навчання" змінити 8 рівень НРК на 9 рівень.
2. Удосконалити перелік ПРН з урахуванням потреб майбутньої професійної діяльності вчителя географії та економіки у старшій профільній школі.
3. Розширити перелік ОК методичного спрямування, особливо у вибірковій частині ОП.
4. Удосконалити механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Розширити перелік навчальних дисциплін, що пропонують для вільного вибору здобувачам освіти, особливо методичного спрямування.
5. Розробити процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
6. Урізноманітнити методи навчання й оцінювання для забезпечення як формування, так і перевірки ступеня досягнення здобувачами відповідних ПРН. Передбачити ширше використовувати методи інтерактивного та проблемного навчання.
7. Передбачити наявність чітких та зрозумілих процедур оскарження результатів контрольних заходів. Забезпечити інформування здобувачів освіти щодо процедур оскарження результатів контрольних заходів.
8. Забезпечити участь роботодавців в організації та реалізації освітнього процесу на ОП, систематично залучати роботодавців до проведення аудиторних занять.
9. Забезпечити участь здобувачів та НПП в програмах міжнародної академічної мобільності.
10. Створити достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.
11. Унормувати процедуру вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією та сексуальними домаганнями.
12. Удосконалити процедуру анкетування / інтерв'ювання здобувачів та роботодавців щодо цілей та змісту ОП. Систематично проводити моніторинг ОП.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<x> акредитацію ОП

<> умовну (відкладену) акредитацію ОП

◊ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nina Tarasenko', written in a cursive style.

Ніна ТАРАСЕНКОВА